

INFORMACIJA O USTUPANJU PČELINJAKA KOJI JE U VLASNIŠTU MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE, U CILJU FORMALIZOVANJA CENTRA ZA SELEKCIJU PČELINJIH MATICA, PUTEM JAVNOG POZIVA ZA ODABIR PRAVNOG LICA/PREDUZETNIKA ZA USTUPANJE PČELINJAKA U VLASNIŠTVU MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE RADI FORMIRANJA CENTRA ZA ODGAJIVANJE I SELEKCIJU PČELINJIH MATICA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: „Ministarstvo“), Agrobudžetom podržava uzgoj pčelinjih matica koje su uzgojene od strane uzgajivača matica, a u skladu sa Odgajivačko selekcijskim programom pčelinjih matica.

Godine 2017. godine od strane pravnog prethodnika sadašnjeg Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, kupljena su pčelinja društva te ustupljena Savezu pčelarskih organizacija Crne Gore. Pomenuti pčelinjak se nalazi u blizini Kuće Meda, Ul. Grbe, Spuž, Danilovgrad. Za utvrđivanje stvarnog stanja pčelinjaka bili su angažovani poljoprivredni inspektor i veterinarska ambulanta „Izgarević“. U izvještajima je konstatovano da se na pčelinjaku nalazi 50 pčelinjih društava koja su lošem stanju po pitanju stanja pčelinjih društava i samih košnica, te da je potrebno što prije pristupiti sanaciji. Procijenjena tržišna vrijednost društva na dan 10. april 2024. godine, bila je oko **4.000,00 EUR**. Kako se pčelinja društva sada nalaze u stanju koje zahtijeva dodatnu brigu, a pomenuti Centar još uvijek nije formiran, potrebno je sa pravnog aspekta stvari pokrenuti i dovršiti.

Naime, isto je urađeno sa namjerom formiranja Centra za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica, shodno Odgajivačko - selekcijskom programu pčelinjih matica (*Apis Mellifera Carnica*) 2019-2024., koji bi obavljao poslove definisane naprijed pomenutim Programom. Kako je navedeni Program istekao krajem 2024. godine, ovo Ministarstvo pristupilo je izradi novog Odgajivačko - selekcijskog programa pčelinjih matica. Zakonom o stočarstvu ("Službeni list CG", br. 72/10, 40/11, 48/15), je propisano da Odgajivačko selekcijski program donosi Vlada na period od 5 godina. Imajući u vidu navedeno, Vlada Crne Gore je na sjednici 23.01.2025. godine, donijela Odgajivačko - selekcijski program pčelinjih matica (*Apis Mellifera Carnica*) 2025-2029. godine.

Odgajivačko - selekcijskim programom utvrđuju se ciljevi, metode i tehnološki postupci u sprovođenju programa. Njegova je osnovna svrha sprovođenje organizovanog i osmišljenog odgajivačko-selekcijskog rada, a s ciljem podizanja proizvodnog i genetičkog potencijala matica kranjske pčele i očuvanja biološke raznovrsnosti (ekotipova) kranjske pčele u Crnoj Gori. Poslove propisane odgajivačko-selekcijskim programom, kako je definisano može da obavlja ovlašćena i registrovana odgajivačka organizacija, drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: „Centar za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica“), koji ispunjava uslove u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja i sadržaju registra pravnih lica za uzgoj, selekciju, proizvodnju i promet pčelinjih matica. Centar za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica, shodno usvojenim odgajivačko-selekcijskim programom vrši poslove selekcije i odgajivanja majki matica.

Nadalje, za implementaciju ovog Programa neophodno je formirati jedinstveni centar za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica. Kontrolu rada centra za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica, odnosno kontrolu sprovođenja odgajivačko-seleksijskog programa, vršila bi stručna komisija koju formira ovo Ministarstvo. U navedenom Centru bi se uzgajale selekcionisane pčelinje matice sa kvalitetnim genetskim potencijalom, što bi doprinijelo boljem zdravstvenom stanju pčelinjih društava i povećanjem količine proizvedenog meda.

U cilju formalizovanja Centra za selekciju pčelinjih matica iz koga bi se proizvodile selekcionisane majke matice sa dobrim genetskim predispozicijama, potrebno je objaviti Javni poziv za odabir pravnog lica/preduzetnika, kojem će biti ustupljen pčelinjak radi obavljanja poslova odgajivanja i selekcije pčelinjih matica u skladu sa Odgajivačko-seleksijskom programu pčelinjih matica i Pravilnikom o načinu vođenja i sadržaju registra pravnih lica za uzgoj, selekciju, proizvodnju i promet pčelinjih matica, na period od 5 godina. Suština je da pčelari kao krajnji korisnici dobiju kvalitetne pčelinje matice sa dobrim proizvodnim osobinama.

Imajući u vidu značaj proizvodnje visoko kvalitetnih pčelinjih matica, a uzgoj matica je ključan za kvalitet pčelinjih zajednica, te da je potrebno riješiti pitanje postojećeg pčelinjaka kao budućeg Centra za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica, neophodno je raspisati Javni poziv kojim se ustupa pčelinjak sa postojećim pčelinjim društvima koje je u vlasništvu u MPŠV, na korišćenje pravom licu/preduzetniku sa istaknutim referencama da formira Centar za odgajivanje i selekciju pčelinjih matica i koristi narednih 5 godina, iz koga bi se proizvodile selekcionisane pčelinje matice.